

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Officio Episcopi Et Ecclesiae Ceremoniis Tractatus Perutilis

Gilbertus <Tornacensis>

Coloniae, 1571

VD16 G 2034

Cap. XXXVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41678

operis, ut in opere non appareat aliqua concupiscentia, neque feruor libidinis, neque feruor luxurie siue lasciuia, hæc est scabies ingis, quando feruor viscerum ad cutem trahitur: neque deturpatio auaritia, hæc est impetigo, scilicet sicca scabies, quæ totum corpus impetit proueniens ex falso phlegmate, auaritia scilicet clericorum, quæ est sine humore pietatis occupans totum corpus Ecclesie, procedens ex appetitu cuiusdam sitis insatiabilis: neque tumor superbia, quæ est hernia græcè, tumor latinè, morbus est quando intestina descendunt in folliculos testicularum, & appellatur ruptura. Iste ergo sunt duodecim conditiones, quæ debent esse in promouendis.

CAP. XXXIIII.

Post ordines sequitur ordinatio.

Sequitur officium in ordine Episcopi. Episcopus autem nomen

men est oneris, non honoris; operis, non quietis. Unde *Apostolus*: *Qui Episcopatum desiderat, bonum opus desiderat. Opus dicitur notabiliter, non quietem.* Unde & *latine superintendens interpretatur, eò quòd speculatoris gerit officium.* Unde *Ezechiel. dictum est: Fili hominis, speculatorem dedi tibi domui Israel: quoniam regere debet Ecclesiam militantem secundum sibi sollicitudinem competentem.* Ideò cum *Episcopus offertur, hac verba Metropolitanano dicuntur: Reuerende pater, postulat sancta mater Ecclesia, ut hunc presentem electum Presbyterum ad onus Episcopatus subleuetis. De qua oblatione legimus in Leuitico, quòd Moyses congregata omni turba ante fores tabernaculi statim obtulit Aaron ad inungendū. Deinde sequitur examinatio Episcopi sub*

tio Episcopi, & quale sit eius officium.

1. Tim. 3.

Ezec. 33.

Teuit. 8.

certis interrogationibus & respon-
 1. Tim. 3. sionibus, secundum illud Apostoli
 Primum probentur, & sic mini-
 strent nullum crimen habentes ex-
 aminatione facta chrismatur ca-
 put Episcopi. Unde dicitur ei: Un-
 gatur & consecretur caput tuum
 cœlesti benedictione in ordine Pon-
 tificali. In nomine Patris, &c. Un-
 de in Leuit. Fundens oleum super
 caput Aaron unxit eum. Unde
 Exod. 40. Moyses illo oleo, quo ungebatur ta-
 bernaculum non unxit Aaron, sed
 oleo sancto, quod fiebat in illis pre-
 ciosis speciebus, quæ determinantur
 in Exodo, loco cuius habemus in Ec-
 clesia Chrisma. Unde Chrismate
 ungentur capita Pontificum. Pro-
 Leu. 21. pter quod dicitur in Leuit. Ponti-
 fex, id est, Sacerdos maximus, in-
 ter fratres suos super caput cuius
 fusum est unctionis oleum, & cuius
 manus in Sacerdotio cōsecrate sunt.
 Tunc

Tunc enim ungebatur caput Aaron & manus eius, ita quod per barbam stillabat oleum usq³ in oram vestimenti eius, sicut determinatur in Psalmo: Sicut unguentum, &c. Psal. 132.

Et hoc est, quod cantatur pro cōmunionē in Episcopi consecratione: Unguentum in capite, in figura unctio- nis gratia qua per prelatos transfunditur ad subditos, & primò ad Presbyteros: deinde ad infirmos, hoc est unguentum à capite defluens in barbam, & à barba in oram vestimenti. Tunc omnes Episcopi unguunt manibus suis caput eius, de quo habitum est supra in capitulo de Presbyteris. Quòd autem ex canonica auctoritate additur, ut plures adsint Episcopi, qui scire voverit, legat Epistolane Gregor. ad Augustinum Anglorum Episcopum. Innocentius tamen in Decreto suo dicit: Nec unus Episcopus

Greg. in
moral.

Beda lib.
3. de tab.

ordinare p̄sumat, ne furtiuū beneficiū prestitū videatur. Greg. etiā dicit causam Episcopalis vñtionis in moralibus, dicens: Oleū in capite, charitas in mente; quia vicarius Christi est: dilectionē quā Christus nobis monstrauit & docuit, in eo debemus inuenire, & ab eo ad cumuli nostri profectus trahere. Beda vero in lib. 3. de tabernaculo dicit: Indutus sacris vestibus Pontifex, mox oleo vñtionis perfunditur, ut per gratiam Spiritus sancti consecratio perficiatur. August. autem in tractatu Psalmorum sic dicit: Vicarius Christi efficitur Pontifex, ideò in capite ungitur, caput nostrum Christus, caput nostrum unctum est oleo inuisibili. Episcopus, quia vicarius Christi est, in capite ungitur: ab illo enim significatur se accipere hanc vñtionis gratiam, qui caput est totius corporis,

imi.

imitando illum qui caput est totius Ecclesie: per unktionis gratiam fit & ipse caput Ecclesie sibi commissa. Quid autem Episcopi manus imponunt super caput eius, secundum Isidorum antiqua institutio est. Isaac enim Patriarcha ponens manum suam super Iacob benedixit ei, similiter Iacob filijs suis. Sic Moyses super Aaron, & super caput Iosue, dans ei Spiritum virtutis & ducatus in populum Israël, Sic Christus per manus impositionem Apostolis benedixit: sic Paulo & Barnabæ ex præcepto Spiritus sancti ab Apostolis manus impositæ sunt in Episcopatu; & sic missi sunt ad Evangelizandum, ut legitur in Actibus Apostolorum. Deinde benedictis baculo & annulo, de quorum mysterijs infra dicetur, datur Episcopo codex euangeliorum, & dicitur ei: Accipe euangeliū & vade,

Gen. 27.

Exod. 39.

Mar. vlt.

Act. 13.

prædica populo tibi commisso, potens enim est Deus tibi augere gratiam. Hic addendum est, quod secundum quasdam ordinationes duo presbyteri tenent Euangelium super caput eius. In quo notatur, quod certè ordinandus in Episcopum debet subiectus esse iugo Euangelij, ut uiuat ex toto secundum seipsum.

CAP. XXXV.

Abso-
lutis ordi-
nibus tã
minori-
bus, quã
maiori-
bus, tan-
dem per-
uenit ad
summũ
pontifi-
cẽ, quo-
modo &
ipse ordi-
nari de-
beat, pro-
ponit.
Matt. 16.

Processo ab inferiori ad superiori-
us ascendendo secundum ordi-
num differentias & officia digni-
tatum, peruenimus ad caput Eccle-
siae summum Pontificem, cui con-
cessit Dominus totius Ecclesiae prin-
cipatum. Unde & Dominus ante
passionem dixit Petro: Tu es Pe-
trus, & super hanc petram aedifica-
bo Ecclesiam meam, &c. Licet e-
nim uniuersis Apostolis communi-
ter dixerit: Quorum remiseritis
peccata, remittuntur eis, &c. ta-
men.